

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНИХ СТРАТЕГІЧНИХ ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНИ

Суслов П.О.

аспірант кафедри економіки та моделювання ринкових відносин
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м.Одеса, Україна

Стратегія розвитку підприємництва має на меті сформувати бачення бажаного майбутнього стану підприємницького сектору в Україні, а також визначити основні напрями державної політики для його досягнення.

На основі такого бачення сформульовано стратегічні цілі, які задають вектори дій та «точки» зосередження суспільних ресурсів і зусиль. Стратегія ґрунтується на визнанні суспільно важливої ролі підприємництва в забезпеченні соціально-економічного розвитку країни, оскільки підприємницькі структури створюють найбільшу частку доданої вартості, задовольняють попит на переважну більшість товарів і послуг, а також створюють найбільшу кількість робочих місць для громадян. Стратегія враховує унікальну роль кожного сегмента підприємництва в соціально-економічному житті країни та необхідність їх збалансованого розвитку. Такий підхід сприятиме формуванню сталих ланцюгів створення доданої вартості, в які включені малі, середні та великі підприємства, що взаємодіють між собою на засадах рівноправного партнерства та добросовісної конкуренції. Значна увага в стратегії приділена стимулюванню розвитку малих і середніх підприємств (МСП) та формуванню умов для започаткування нового бізнесу.

Конкурентоспроможність МСП та поява нових підприємств формують потенціал для майбутнього економічного зростання. Вони також є передумовою для позитивних структурних змін в економіці, за яких традиційні сектори із застарілими технологіями скорочуються або трансформуються, і з'являються нові сектори, що базуються на інтенсивному використанні знань та впровадженні інновацій. Стратегія визначає загальні рамки суспільної політики сприяння розвитку підприємництва у тих сферах, де неспроможними є ринкові механізми саморегулювання або для інтенсифікації окремих процесів потрібне державне втручання.

Таким чином, стратегія передбачає раціональне поєднання ринкових і державних механізмів регулювання. Необхідною умовою успішної реалізації Стратегії є створення базових умов для розвитку підприємництва, таких як:

- макроекономічна стабільність;
- захищеність прав власності;
- конкурентне середовище;
- розвинена фізична інфраструктура;
- політична стабільність;
- ефективність державного регулювання економіки.

Стратегія враховує зобов'язання України за міжнародними договорами, які обумовлюють пріоритети і завдання державної політики у сфері розвитку підприємництва. Важливе значення приділяється сприянню розвитку малого підприємництва відповідно до принципів Акту про малий бізнес для Європи, які є актуальними для України і обов'язковість застосування яких передбачена положеннями Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС [1].

Стратегія розвитку підприємництва повинна узгоджуватися з іншими національними, регіональними секторальними та галузевими стратегіями і програмами. Це вимагає високої якості координації впровадження політики та управління процесами реалізації Стратегії з урахуванням пріоритетів і завдань держави в інших галузях і сферах державної політики. Декілька національних стратегій і програм у інших сферах державної політики, а також регіональні (місцеві) програми і стратегії розвитку малого та середнього підприємництва прямо або опосередковано впливають на розвиток підприємництва. Їх результати і досягнення можуть становити вагомий внесок у виконання Стратегії розвитку підприємництва на національному рівні. Досягнення цілей і концентрація на пріоритетах Стратегії розвитку підприємництва, з одного боку, впливає на можливості впровадження деяких секторальних та галузевих програм, а з іншого – залежить від стану реалізації таких програм. У свою чергу впровадження Стратегії розвитку підприємництва сприяє досягненню цілей і завдань, визначених Стратегією сталого розвитку «Україна-2020» [2], Стратегією подолання бідності та деякими іншими стратегічними і програмними документами.

Внаслідок реалізації Стратегії очікується досягнення таких результатів:

1. В Україні створюються та зростають нові життєздатні суб'єкти підприємництва.
2. Умови ведення бізнесу дозволяють суб'єктам підприємництва чесно конкурувати, швидко зростати і переходити у верхні сегменти бізнесу.
3. Суб'єкти господарювання взаємодіють між собою на засадах кооперації та спеціалізації, швидко адаптуються до змінюваних умов розвитку економіки.
4. Прозорі адміністративні процедури, низькі трансакційні витрати, легкий доступ до ринку є запорукою стабільного надходження прямих іноземних інвестицій в економіку.
5. В країні розвинуті і ефективно діють системи небанківського мікрокредитування, банківського кредитування, фінансування через фондовий ринок.
6. Українські стартапи є впізнаваними у світі завдяки втіленню нових бізнес-ідей та бізнес-моделей.
7. Суб'єкти підприємництва усіх сегментів ефективно працюють на ринку, збільшуючи продуктивність праці.
8. У структурі суб'єктів підприємництва за розмірами зростає сегмент середнього підприємництва.
9. Значна частка підприємств вкладає ресурси в інновації та випускає інноваційну продукцію.
10. Українські компанії успішно конкурують з іноземними, динамічно нарощуючи обсяги експорту.
11. Підприємство є агентом змін в українському суспільстві, поширюючи інновації, новітні технології та орієнтовані на ринок моделі поведінки.

Література

1. EIB (2013), Ukraine: Private sector financing and the role of risk-bearing instruments, European Investment Bank, Luxembourg. [ЄІБ (2013). Україна: Фінансування приватного сектора та роль інструментів, пов'язаних із ризиком. — Люксембург: Європейський інвестиційний банк]
2. Про « Стратегію сталого розвитку України- 2020» .Указ президента України № 5\ 2015 від 12.01.2015 р. [Електронний ресурс]- Режим доступу : http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=782:strategiya-ukrajina-2020&catid=8&Itemid=350
3. European Innovation Scoreboard 2016. Ukraine / Hugo Hollanders, Nordine Es-Sadki, and Minna Kanerva, Maastricht University (Maastricht Economic and Social Research Institute on Innovation and Technology); European Commission; Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs(<http://ec.europa.eu/DocsRoom/ocuments/17862/attachments/1/translations/en/renditions/native>).